

Portal Województwa Lubuskiego

Strategicznie o Lubuskiem

Kategoria - Rozwój Regionu

Data publikacji -2 lutego 2021 godz. 13:47

Jakie będzie Lubuskie za 10 lat? Jakie inwestycje zostaną wykonane? Co się zmieni? To wszystko zapisane jest w Strategii Rozwoju Regionu, której aktualizacja właśnie dobiega końca.

Zarząd województwa przyjął trzecią wersję projektu strategii i skierował ją pod obrady komisji sejmiku województwa lubuskiego. Następnie dokument będzie przedmiotem obrad sejmiku, podczas sesji 15 lutego.

Strategia - kierunek rozwoju na lata

- To najważniejszy dokument strategiczny dla rozwoju województwa. Wyznacza wizje, cele strategiczne, priorytety, obszary wymagające strategicznej interwencji. Dokument ten został opracowany przez pracowników urzędu marszałkowskiego oraz zarząd województwa, był dwukrotnie konsultowany, więc każdy mógł wnieść uwagi. W jego przygotowaniu pomagali także eksperci: prof. Aleksander Noworól oraz prof. Michał Kudłacz z Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie. Strategia spójna jest z dokumentami strategicznymi kraju oraz polityką spójności Unii Europejskiej - wyjaśnia marszałek Elżbieta Anna Polak.

Zaznaczyła, że ukierunkowanie rozwoju regionu jest spójne z ukierunkowaniem nowej unijnej perspektywy. W Regionalnym Programie Operacyjnym 2014-2020 zapisanych było 10 priorytetów, które znalazły się także w obowiązującej Strategii. - W obecnej perspektywie będzie ich pięć, zgodnie z ukierunkowaniem polityki spójności - informuje marszałek Polak. - Stawiamy na inteligentny rozwój, zielony ład, regiony silne społecznie, bliżej obywateli i regionu, które będą bardziej inteligentne. I w taki właśnie sposób została przygotowana Strategia. W naszej misji pozostawiamy jako priorytet zieloną krainę nowoczesnych technologii, ale stawiamy już na bardziej inteligentny rozwój, ponieważ będziemy mogli uzyskać większe wsparcie właśnie w tym zakresie. Chcemy też, żeby te nowoczesne technologie trafiły do regionu w większym zakresie - dodaje.

Strategia odnosi się do sfery społecznej, gospodarczej, przestrzennej. Określa, w jaki sposób region ma być zarządzany. - W sferze społecznej stawiamy przede wszystkim na przeciwdziałanie niekorzystnym trendom demograficznym, włączenie obywateli, czyli dokładnie jak w polityce spójności. Chcemy pobudzić aktywność poprzez programy i projekty kluczowe. Oczywiście bardzo ważna jest gospodarka. Chcemy, żeby była oparta na wiedzy, bo ten inteligentny rozwój jest wtedy kiedy jest transfer wiedzy do biznesu. I zielony ład, jako główny cel w Europie. Stawiamy na zrównoważony rozwój i zielony ład. Ważna jest także spójność terytorialna. Musimy pracować nad poprawą dostępności transportowej i teleinformatycznej. Żeby sprostać tym wyzwaniom region musi być efektywnie zarządzany - wyjaśnia marszałek. W Strategii pojawiły się także zapisy, które wymusiła pandemia COVID-19, czyli zwalczanie jej skutków oraz sprostanie kryzysowi gospodarczemu.

Ważnym narzędziem w realizacji Strategii będą środki unijne - zarówno te na poziomie regionalnym, jak i te na poziomie krajowym i europejskim. W tym kontekście niezwykle ważne są samorządowe partnerstwa, które będą dodatkowo premiowane, a tym samym będą miały większą szansę na dofinansowanie umożliwiające realizację projektów. Znany jest już podział środków w ramach Umowy Partnerstwa. Do Lubuskiego trafi 737 mln euro. Znane są też cele i priorytety. W Strategii wyodrębniono Miejskie Obszary Funkcjonalne. Znalazły się tam dwa duże ZITy: Gorzowski - miasto Gorzów Wlkp oraz gminy: Deszczno, Kłodawa, Santok, Bogdaniec, Lubiszyn i Strzelce Krajeńskie (trwają też rozmowy z gminą Skwierzyna) oraz Zielonogórsko-Nowosolski - miasta Zielona Góra oraz Nowa Sól oraz gminy Sulechów, Czerwieńsk, Świdnica, Zabór, Otyń i gmina wiejska Nowa Sól. Są też Miejskie obszary funkcjonalne ośrodków subregionalnych: MOF Świebodzińsko-Międzyrzecki (gminy Świebodzin i Międzyrzecz oraz Sulęcín), MOF

Żarsko-Żagański (miasta Żary i Żagań, gminy Żary i Żagań oraz Iłowa) i MOF Słubice (miasto Słubice i część wiejska gminy). W strategii zapisano także partnerstwa międzygminne. (Szczegóły w załączeniu). – Każde partnerstwo nas cieszy i w sposób otwarty te partnerstwa zapisane są w Strategii. Jest to otwarta lista, chcemy, żeby one powstawały, bo oprócz koncentracji priorytetów Komisja Europejska stawia też na partnerskie rozwiązywanie problemów – zaznacza marszałek. Lista partnerstw.

Dużo emocji w kontekście prac nad Strategią wzbudzają także przedsięwzięcia kluczowe. W nowym dokumencie jest ich 46 (wykaz w załączeniu) - To pokazuje, jak wiele jest jeszcze do zrobienia. Mam nadzieję, że ich realizacja będzie oparta nie tylko o budżet województwa, czy Regionalny Program Operacyjny, ale też o środki krajowe i europejskie. Bardzo dużym zastrzykiem finansowym będzie Europejski Plan Odbudowy, w Polsce Krajowy Plan Odbudowy. W ramach tego instrumentu do Polski trafi łącznie 57 mld euro – w tym 23 mld euro na dotacje. Lubuskie zgłosiło swoją „złotą piętnastkę” projektów. Sześć z nich uzyskało akceptację Ministerstwa Funduszy. - Więc nasz apetyt wzrósł. Chcemy realizować więcej projektów kluczowych – komentuje marszałek Polak. Wśród nich rozwój parków naukowo-technologicznych, budowa i rozwój Parku Technologii Kosmicznych, powołanie Centrum Doradztwa Patentowego, budowa start-upu dla młodych, ograniczenie niskiej emisji, budowa zakładu termicznego przekształcania odpadów, stypendia.

W kontekście prac nad Strategią, pojawiły się także głosy, że ostatni jej projekt mocno różni się od pierwszego. - W mojej opinii nie dużo się zmienia. W większości zmiany wynikają z konsultacji. Pojawiło się też jeszcze kilka rzeczy później. Ale teraz Strategia jest w rękach radnych. Jutro rusza maraton komisji. Pojawiają się też nowe propozycje, których nie ma w Strategii. Radni zdecydują czy je ująć, czy nie – wyjaśnił Maciej Nowicki – Dyrektor Departamentu Rozwoju Regionalnego. Odniósł się także do kwestii źródeł finansowania przedsięwzięć zapisanych w Strategii. - To nie są tylko środki unijne, choć w tym pierwszym okresie 2021-2027 będziemy na nich polegać. Natomiast realizacja Strategii to również, a może w większej części środki prywatne, biznes, rozwój przedsiębiorczości i o tym trzeba pamiętać – wyjaśnił.

Krajowy Program Odbudowy - dodatkowe wsparcie dla Lubuskiego

Jednym ze źródeł finansowania inwestycji zapisanych w Strategii będzie także, jak wspomniała marszałek Elżbieta Anna Polak, Krajowy Plan Odbudowy, który jeszcze powstaje. - Z niepokojem obserwujemy procedowanie tego dokumentu w Polsce. W sierpniu mieliśmy kilka dni na przedstawienie swoich propozycji projektów. Złożyliśmy ich 15. (w załączeniu) To są bardzo ważne, strategiczne projekty, które są też wpisane do Strategii jako projekty kluczowe - wyjaśnia E. Polak. Jest ich 46, ale zostały one pogrupowane. Ze zgłoszonych 15., 6 otrzymało akceptacje. To:

1. LUBUSKA SZKOŁA PRZYSZŁOŚCI – cyfryzacja i edukacja ekologiczna;
2. Budowa sieci głównych połączeń dla transportu rowerowego w województwie lubuskim;
3. Park Technologii Kosmicznych i Lotniczych;
4. Zakup hybrydowego taboru kolejowego;
5. Zielone szpitale – lubuska ochrona zdrowia przyjazna środowisku i

pacjentom;

6. Centrum Badań i Rozwoju Sztucznej Inteligencji oraz Innowacji Cyfrowych w Polsce Zachodniej.

- Niestety dowiedzieliśmy się kilka dni temu, że jest to tylko rozeznanie potrzeb w samorządach o tym, jakie projekty będą realizowane. Decyzje są przed nami! - zapewniała marszałek.

Poinformowała także, że w najbliższym czasie zostanie zorganizowana konferencja z udziałem Minister Małgorzaty Jarosińskiej-Jedynak oraz Christophera Todda, której celem będzie konfrontacja stanowiska Komisji Europejskiej ze stanowiskiem rządu.

- Zależy nam na szybkiej ocenie i wdrażaniu KPO. Ten kapitał jest niezwykle potrzebny. Te projekty to byłby olbrzymi plac budowy dla firm i gospodarki, a po to właśnie powstał Plan Odbudowy, żeby zwiększyć odporność systemu ochrony zdrowia, wprowadzić zielony ład i inteligentny rozwój czyli cyfryzację - podkreślała E. Polak.

- Rząd musi przedstawić Krajowy Plan Odbudowy w kwietniu. Te prace są nieco chaotyczne, może dlatego, że jest to nowy instrument i nikt nie wie jak do tego podejść, a te środki powinny jak najszybciej trafić na rynek. Nie ma gwarancji realizacji tych 6 projektów - dodał Maciej Nowicki.

Radni o Strategii

Dokumenty strategiczne to także punkt zainteresowania radnych województwa. Jak radny województwa Mirosław Marcinkiewicz, Strategia to najważniejszy dokument na najbliższe lata. - To dokument, nad którym będziemy pracowali przez najbliższe lata. Warto więc nad nim popracować, bo to jest wskazanie kierunków. Jak pokazała obecnie realizowana strategia jest to ważny dokument, bo posługujemy się nim w bieżącej pracy i planowaniu - podkreślał. O projekcie Strategii mówiła także radna Beata Kulczycka. - Jest to dokument bardzo dobry. Wierzę, że konsultacje dały pole do rozmów i dziś jest to Strategia ukierunkowana na rozwój regionalny. Cieszę, że ta strategia nikogo nie faworyzuje, że jest otwarta. Mam też nadzieję, że te partnerstwa nie mają katalogu zamkniętego - zaznaczyła. Odniosła się także Do Krajowego Planu Odbudowy. - Te środki odciążają nasze RPO. Mam nadzieję, że zwolnią część środków, co umożliwi dalsze programowanie - dodała.

- To jest bardzo ważny dokument, bo jesteśmy przed nową perspektywą finansową i on jest niezbędny do jej wdrażania. To też dokument, który wymaga aktualizacji, bo ostatnia strategia nie odpowiada już na wyzwania współczesnego świata i regionu. Szczególnie ostatni okres bardzo nas doświadczył i ta strategia to uwzględnia. Ilość projektów kluczowych pokazuje skalę wyzwań i konieczność dalszej integracji regionu, mimo iż bardzo wiele udało się zrobić - podkreślał radny Sebastian Ciemnoczołowski.

Przypomnijmy, ostateczny projekt Strategii przyjmie Sejmik Województwa Lubuskiego.

